

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árképzés nyílt részüknek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bementesen küldendők.

Kéziratok nem adnak vissza.

Előfizetési felhívás

"KÖZÉRDEK"

1898. évi július—december havi folyamára.

Olvasó közönségünk meleg pártolása és elvárásaink szíves támogatása volt segítségünk kötelességeink hű teljesítésében. Ezt kérjük s ezt várjuk a jövőre is, mely úgy politikai, mint közgazdasági tekintetben a legfontosabb korszakok egyike lesz. Az Ausztriával való kiegyezés, a közigazgatás reformja, birtokosaink helyzete, a munkáskérdés mind olyanok, melyek felé nagy közönségünk kiváló figyelemmel fordul s melyek helyes megoldásánál politikai és közgazdasági helyzetünk alapos ismerete és nyugodt, helyes felfogása kell, hogy irányadónk legyen. Mindenkinck érdeklődni kell a közügyet képező nagy kérdések iránt s a "Közérdek" kötelességének ismeri, hogy szabadelvű irányban, hiven tüntesse fel közönségünk helyzetét és nézeteit.

Tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy előfizetéseiket f. évi július—december havára 3 frttal mielőbb megújítani sziveskedjenek.

A szerkesztőség.

Lidércnyomás.

Európa még nem szabadult meg attól a lidércnyomástól, mely a folyó év eleje óta lelekvésvételét megnehezíti s vérkeringését akadályozza; Európa minden állama reszket még az izgatottságtól, melybe fontos események által jutottak; de már kezd engedni a nyomás, a természet örök törvényei követelik jogaikat és az ó világrész, recsegeve, ropogva bár, kezd a régi kerékvágásba jönni.

Az olaszországi forrongások alaperősségeiben megfogták ezt az államot és uralkodóházát. Keuyérfordalom volt ott, amely — nagy szerencséjére egész Európának — Olaszország néhány városára maradt lokalizálva. A lázongók fegyveres erővel való leverése után s miután az éhes nép által felállított barrikádok

ellen ágyukat szegeztek, a rend ismét helyre állt. Rudini törekvése, hogy az olasz parlamentet abszolutisztikus és reakcionárius eszközök számára nyerte meg, kárba vészett.

Franciaországban a reakció katonai uralom alakjában hatalmasan felütötte a fejét. A Dreyfuss-ügy hatalmas gyökeret vert és egész Európát nem csekély izgalomba ejtette. Franciaország, a szabadelvű eszmék, a szabadság, egyenlőség és testvériség hazája, a klerikális és antiszemita egy kis csoportjának hatalma alá került s e nyomás alól nem tudta magát többé felszabadítani. Ekkor jöttek az új választások és az új parlament első cselekvése a Méline miniszterelnök személyében megtestesedett büns határozatlanság ellen irányult. És Franciaországgal egész Európa könnyebben lélezkedik, mintha lidércnyomástól szabadult volna meg.

Németországban II. Vilmos császár plebiscitumot provokált. "Én, vagy a szociáldemokraták!" jelleggel kezdődtek a választások a birodalmi tanácsba; — "Én és a szociáldemokraták!" eredményrel végződtek. A szociáldemokraták és a klerikálisok ha nem is győztek ki az óriási választási harcából de le sem győztek és csak az uralkodója erélyébe és bölcsességébe vetett bizalmunk engedi, hogy nyugodtan tekintünk a németországi dolgok fejlődése elé.

A Balkán államaiban előforduló nyugtalanító események mellőzésével fordítsuk figyelmünket az Ausztriában és Magyarországon folyó események felé. A monarchia szlávjai, az osztrák birodalmi tanácsban folytatott esztelen csatározás után, Prágában a Palacky-ünnepek alkalmával átmentek a támadásba és az egész világ előtt nyíltan proklamálták a három-egy cseh királyságot. Csehország, Morvaország és Szilézia, e három együtt teszi a cseh királyságot. Igen komoly lépést jelent ez annak a federalizmusnak történetében, amely Taaffe kormányra lépése óta kísért a szláv keblekben. Ehhez járul még a két állam valamennyi országának nyugtalanúsága ama tarthatatlan parlamenti helyzet miatt, mely a közgazdasági kiegyezés létrejöttét akadályozza. A mezőgazdák itt, az iparosok amott sürgetik a kérdés megoldását, melyet végre is így vagy úgy meg kell oldani. És ha Ausztria viszálykodó nemzetiségei éppen a kiegyezést tartják a legjobb eszköznek különleges érdekeik forszírozásához, Magyarországnak nem szabad magát e veleitások által közgaz-

daságának fejlesztésére irányított politikájában zavartatni engedni és a kereskedelmi szerződés kötésétől sem kell visszajedni, ha ez Magyarország érdekében van és ha egyéb módozatot végleg kivehetetlennek kell megjelölni.

De maga Magyarország sem lett megkímélve a lidércnyomástól. Ilyen volt legelső sorban az agrárszociális kérdés és az aratási sztrájk is mint valami végromlás hozó kísértet állt előttünk. A mult év végén hozott munkástörvény, a kormányának azt megelőző erőlyes cselekvése és a felette bölcs elővigyázati rendszabályok, melyek a folyó évre lettek életbe léptetve, száműzték a veszedelmet és a magyar mezőgazdaság nyugodtan tekiut egy jó középkerület aratás és ennek áldásos befolyása elé. Mint ugyanis a mértékadó források jelentik, az aratási munkálatok az egész országban biztosítva vannak és Magyarországra nézve a kedvező időjárás után ez idő szerint az adott viszonyok közt ez a földolag és ez egy igen veszedelmes lidércnyomás alól való megszabadulást jelent.

A nagyenyedi kir. járásbírószág ügyviteli szabályzata.

Szám 255/898. főnöki. Hirdetmény. Ezzel közhirre teszem, hogy a Nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszterium által 1897. évi december hó 30-án 73465 I. M. szám alatt kibocsátott magas rendelettel a kir. járásbírószágok ügyvitelét szabályoztatván, az eddigi kezelési rendszer helyett a polgári és büntetőügyekre nézve a lajstrom-rendszer hozatott be, minek folytán az eddigi ígató, kiadó, irattári hivatalok 1898. május 1-én jegyzői irodákká alakulnak át.

I.

A vezetésem alatti kir. járásbírószágnál egyelőre két jegyzői iroda leend.

Az 1-ső jegyzői irodába Szentmártoni Árpád kezelő hivatalnok vezetése alatt az elnöki, örökösödési, vétség és kihágási vizsgálóbírói és büntetőügyi megkeresések és büntető vegyes ügyek bejegyzésére szolgáló III., VIII., IX., XIV., XV., XVI. és XVII;

a 2-ik jegyzői irodába pedig Papp Géza kezelő hivatalnok vezetése alatt a sommás perek ügycsoportjához tartozó összes perek, az egyezségi és fizetési meghagyások, végrehajtási s anyakönyvi ügyek, a polgári megkeresések és vegyes ügyek bejegyzésére szolgáló

TÁRCZA.

Alkonyatkor . . .

A láthatatlan testű árnyak
A föld felett suhanva szállnak
S lassan, lassan a méla tájra
Lehull az alkony szürke fátyla.

Elül a lárma . . . semmi más zaj,
Csak amit egy-egy gyors bogár-raj
Halk dönögése támaszt néha —
Különbén minden csöndes, néma . . .

Ha még időnként búsan, halkán
Föl-föl sir tán egy röpke dallam —
De a szél, amely erre hozta,
Elhajlja azt is a Marosra.

Olyan a csönd, hogy szinte nem mer
Még sohajtani sem az ember,
S mint egy óriás, nagy templomban,
A szive is csak felve dobban —

S egyszerre e templomi csendbe
Lármás kolompnak hangja cseng be;
A csorda jó s vad riadással
Vágtat, törtet a falun által.

S mintha most minden tánczot járna,
Sikongó zaj, ujjongó lárma,
Melylyel zürösen olvad össze
Az Ave Mária halk csengése . . .

Olyan az alkony bús csöndjében
E fölcattanó lárma épen,
Mint amikor a haldoklónak
Szemei még egyszer föllobognak.

Pakots József.

A hit.

— A Közérdek eredeti tárczája. —
Írta: Toloky Etel.

Mi töltötte be lángoló szeretettel Keresztelő János profétai szívét, mi kényszerítette emberi erejét isteni dolgokra, mi adott erőt ellentánni a csáboknak, mi képesítette eltúrni mindazon szenvedéseket? Miért követték azok az egyszerű halászok a nagy Üdvözítőt? Minő csáb kötötte a mesterhez tanítványait, midőn a dicső megváltó oly kevés földi jót helyezhetett kilátásba követőinek? Mi lelkesítette az apostolokat szent ügyükben, mi volt azon erő a martirokban, mely képesítette őket, hogy szembeálljanak a vészek viharáival?

A kiáltó szó elhat a pusztára, a sphinx lebukik helyéről, a rejtély meg van oldva: a szív minden egyes dobbanása azt dobogja, a lélek érzi, az ész minden gondolatnál eszünkbe hozza, minden mi körülöttünk él, susogja: a Hit.

* * *

Virágvasárnap van.
Pálmákkal díszített házakon incselkedve suhan végig a tavaszi verőfény, az ünnepi hangulat pietást ültet a legvadabb kedélybe is. Rómában vagyunk. A Szent-Péter-templom előtt dagályként hullámszik a tengernyi

nép, míg a templomban megható módon folyik le a tenebre, a pápa miséz. A szent pálmáákat megáldja a szent atya, a hozsánna felhangzik, mint hajdan a nagy mester előtt, kit négy nap mulva halálba vitt a vad tömeg; mintha hallanók e szót: fesszítsd meg, fesszítsd meg!

Halvány, beteg leányka állt egyik oszlophoz támaszkodva, mohón szívta magába a tömjénes levegőt, fejét lankadtan bocsátotta le a mellette álló fiatal ember széles vállára. A szent atyától megáldott pálmalevelek lassu tempókban ereszkedtek le a közönség közé, egy éppen az ifju leány mellé, mintegy szent malaszt, reménytel telt áldást hozni a csüggedő beteg szívének. A halvány leányka tulboldogan szoritotta magához a szentelt pálmáát, miutha fájdalmi megkönnyültnek volna, szive megtellett a hit fenségével . . . boldog volt. Az ifju karjába kapaszkodott, a közönség utána nézett a sors kegyenczenék, ki óriaze leend minden gonosztól, hiszen a szentelt palma birtokába jutott. Künn a lépcsőkön feleje nyújtogatták kezeiket a nyomorékok, mindenki igyekezett megérinteni kezével az ereklyét.

Ugy nézett ki, mint egy égi tünde alak; angyali termet, halovány arcz, kezében a béke pálmája. Lenn a lépcsők aljában ült egy nyomorék. Sovány, kis teste összetöpörödvé zsuporgott a tolokocsiban, halvány arczán a ránczok egymást érték, csak beesett szemében csillant meg olykor-olykor tört fényként a hit szentelt malasztja. Midőn a szentelt ágat meglátta, nem tudott megszólalni, csak kiaszott kezeit nyújtogatta, csak szemében villant meg a hit, a bizodalom sugára. A le-

IV., V., VI., VII., X., XI., XII. és XIII. számú lajstromok fognak vezetettetni. A szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok jegyzőkönyvi felvételére minden hét csütörtök napjának délelőtt 8—11. idész nélküli tárgyalásai megjelenés idejéül pedig szombat délelőtti 10—12 órája állapittatik meg. A jegyzői irodák a beadványok közvetlen átadására hétköznapokon délelőtti 10—11. délutáni 3—4. ünnep- és vasárnapoknak pedig 10—11 óráig fognak a felek részére nyitva állani; a most kitüntetett időknél kivül a beadványok benyújtására a jegyzői irodák közelében gyűjtőszekrény fog felállittatni. A kezelésre vonatkozó panaszok hozzám, hosszabb távollétem alatt pedig helyettesemhez intézendők; egyébiránt e végből a jegyzői irodákban egy panaszos könyv fog kitétetni, melybe a felek panaszait sajátkezűleg is beírhatják. Pénzt, vagy értéktárgyat a jegyzői iroda el nem fogadhat, azt a kir. adó-, mint letétbiztosító s az ú. sz. 54. §-a értelmében a járásbíró vezeti át kezelés végett.

A telexkönyvi ügyvitel ez idő szerint nem változik.

II.

Ez alkalommal a jogkereső felek tájékozásául tudomásra hozom az ügyek beosztását is. Az elnöki és örökösödési, nemkülönbén a telexkönyvi ügyeket alólított kir. járásbíró fogja végezni. A vétségek és kihágások, a vizsgálóbírói és büntetőügyi megkeresések, büntető vegyes ügyek, az ezekre vonatkozó szóbeli feljelentések s panaszok jegyzőkönyvre vétele Vinczenti Lajos albiró; az egyezségi és fizetési meghagyásokat tárgyzó, a polgári megkeresések s vegyes ügyek, a végrehajtási és anyakönyvi ügyek, valamint a szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok jegyzőkönyvi felvétele Lászlófi József albiró munkaköréhez fog tartozni. Végre a peres felek s képviselőiknek tudomására hozom, hogy a jelenleg beteg Kis Márton albiró munkakörébe utalt perek, felgyógyultáig, esetleg helyettesítéséig, tehát ideiglenesen, Vinczenti Lajos és Lászlófi József albirók által, kivételes esetekben pedig általam fognak tárgyalatni. Az aljegyzők munkakörét a szükséghez képest időszakonként, vagy esetről-esetre fogom megállapítani. A kir. járásbíró fönökétől. Nagy-Enyeden, 1898. április 18. Csernátóni Vajda Péter s. k. királyi járásbíró.

A szegény tanulókat segélyező kör választmányi ülése.

Nagy-Enyed, 1898. június 24.

A szegény tanulókat segélyező kör választmánya f. hó 23-án — csütörtökön — délután az állami polgári leányiskola egyik termében ülést tartott. A választmányi tagok közül részt vettek ez ülésen Török Bertalanné elnök, Müller Mihályné, Kovács Józsefné, Nagy Gyuláné, Dömök Erzsébet, Fuzi Katinka, Török Bertalan országgyűlési képviselő, Szilágyi Farkas, Gáspár János, dr. Ebergényi Sándor, Hollós István és Grohmann Károly.

Török Bertalanné elnök az ülést megnyitja és a tagok üdvözlése után a legutóbbi gyűlés határozatainak folyamánaképp felkéri Gáspár János választ-

ánya sápadt arcát szokatlan pir öntötte el, feje körül mintha glória gyuladt volna ki, szólanul tette az agg nő ölebe a drága ágat, mit nem lehet arannyal megváltani, és fogadta el a felé nyújtott egyszerű rózsafüzért.

A napsugár nagy nehezen belopódzik a sűrűn lefátyolozott szobába, rezegve halad végig különféle tárgyakon, félve siklik tova a sötétben. Egy beteg leányka fekszik a nyoszolyán; kinos hörgése felhangzik olykor-olykor a halotti csöndben, halvány arca kifehérlik a szoba homályából. Az ágy előtt egy ifju térdel, sóhajok szagattottan törnek ki kebléből, hiszen oly nagyon fájdalmas attól elválni, akif annyira szeret. Az orvos aggódva nézi a folytonos lázemelkedést, a tudomány itt már nem segíthet. A körülálló halkan imádkoznak, az ifju kétségbeesve, kábultan morzsolja az ismeretes rózsafüzér gyöngyeit, a beteg magánkivül remegi a többi után:

Üdvözlég Mária.
Malasztal vagy teljes.

Az orvos arca itt hirtelen kiderül, a láz egy fokkal csökkent, a beteg meg van mentve.

A többiek hön imádkoznak tovább:

Te vagy áldott az asszonyok között
És a te méhednek gyümölcse: Jézus.

És a kis napsugár vidoran siklik el a sápadt leány és a szerelmes ifju arcán, mintha a nagy Üdvözítő szavait susogná:

A te hited megtartott.

mányi tagot, miszerint az egyesület alapszabályai nemely rendelkezéseinek módosítására nézve indítványát terjessze elő.

Gáspár János választmányi tag előadja, miszerint az alapszabályok módosításának szükségessége — nagyjában — fenn nem forog, szükségesnek látja azonban, hogy a közgyűlés határozatképessége kisebb számú tag jelenlététől tétessék függővé, mint ezt az alapszabályok jelenlegi határozatmányai előírják, mert az eddigi gyakorlat azt bizonyítja, hogy vajmi ritkán lehet a mostani rendelkezések szerint a közgyűlésre a tagokat összegyűjteni; ajánlja tehát, hogy az alapszabályok azon passzusa, mely a közgyűlés határozatképességét a tagok $\frac{2}{3}$ többségétől teszi függővé, oda módosítsassék, miszerint a közgyűlés határozatképességéhez 30 tagnak a jelenléte elegendő. Ugyanennyi tagnak jelenléte követeltessék meg akkor is, midőn az egyesület feloszlásáról vagy az alapszabályok módosításáról van szó. Ajánlja továbbá, hogy a választmány tagjainak száma az alapszabályokban 20 tagra egészítsessék ki és jövőre a választmány határozatképességéhez 8 tagnak a jelenléte kívántassék meg.

A választmány az előterjesztett indítványokat egyhangulag elfogadja és határozatilag kimondja, miszerint azokat a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti.

A választmányi ülés legérdekesebb tárgyát azon kérdés eldöntése képezte, tartson-e az egyesület a nyári szezon alatt mulatságot. A választmány egyhangú nézete abban nyilvánult, miszerint, tekintve az egyesület célját, mely jótékonytágot gyakorolni van hivatva és e célból minél több és nagyobb jótékonytágra fordítható tőkére van szüksége, mulatság rendezését szükségesnek véli. Elhatározta tehát, hogy vasárnap, július hó 10-én, majális-szerű nyári mulatságot rendez, melyen a tánczón kivül igen sok más szórakozásban is lesz része a publikumnak. A jótékony cél érdekében az egyesület női tagjai részéről adományozott tézstanemdek képezendik a büffet és olcsó áron fognak az oszonnázi kívánó publikum rendelkezésére állani. A belépő díj ez alkalomból egy koronában állapított meg. Gyermeknek 40 fillér lefizetése mellett vehetnek részt a konfettis stb. stb. mulatságon.

Vegyes hírek.

— **Kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter Alsófehér vármegyében a vajasdi anyakönyvi kerülethez tartozó Koslárd, Gáldtő és Maros-Szent-Imre kis községeket, Koslárd székhelyül, önálló anyakönyvi kerülettel alakította és ezen kerületbe anyakönyvvezetővé, a házassági anyakönyv vezetésére és a házasságkötésnél való közreműködésre is kiterjedő hatáskörrel, Andrei Szilviusz segédjegyzőt, az elekesi anyakönyvi kerületbe pedig, szintén a házassági anyakönyv vezetésére és a házasságkötésnél való közreműködésre is kiterjedő hatáskörrel, anyakönyvvezetővé Harmath Lajos s. jegyzőt nevezte ki.

— **Miniszteri elismerés.** A m. kir. belügyminiszter Körner József gyulafehérvári lakos tüzoltó főparancsnoknak, a gyulafehérvári önkéntes tüzoltó-egyesület fejlesztése és szervezése körül kifejtett kiváló munkásságáért, elismerését fejezte ki.

— **Csató János** kir. tanácsos alispán furdözéséből a napokban — mint örömmel tapasztaltuk — jó egészségben és friss erőben tért vissza és e hó 24-én az alispáni hivatal vezetését átvette.

— **Közgyűlés.** Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület július hó 3-án d. u. 4 órakor Gyulafehérvárt a városház tanácstermében tartja X-ik rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Muzemóri és könyvtárosi jelentés. 4. Pénztárosi jelentés. 5. Felhívás, tartja: Eröss József főgimnáziumi tanár. 6. Tiszteleti tagok választása. 7. A választmány egy negyed részének kisorsolása s azok helyébe új választás. 8. Indítványok, melyek azonban a megelőző választmányi üléseken bejelentendők. A közgyűlést megelőzőleg d. e. 11 órakor választmányi ülés tartatik.

— **Érettségi.** A Bethlen-főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok e hó 27., 28. napján fognak megtartatni a kollégium megfelelő helyiségeiben.

— **Az unitárius püspök Abrudbányán.** Ferencz József unitárius püspök az abrudbányai templom százéves jubileumára július hó 2-án délután érkezik Abrudbányára. Kolozsvárról a reggeli vonaton indul kísérelével s a gyulafehérvári perronon, nemkülönbén Zalatnán is, diszes fogadására nagyban foly az előkészület. Abrudbánya városa is minden lehető meg fog tenni, hogy a jeles püspököt minél diszesebb, impozánsabb fogadtatásban részesítse felekezeti különbség nélkül. A püspök ural számos nagyobb vendég is fog érkezni, úgy, hogy Abrudbánya a jövő hó elején egy pár napig előreláthatólag ünneplő diszben lesz.

— **Ünnepje és konfirmáció Alvinczén.** Alvinczről írják nekünk a következőket: Alvincz községe a folyó évben is a szokott ünnepélyes módon ünnepelte meg Ünnepjét. A zsufozásig telt róm. kath. templomban Gránd zárdafőnök celebrálta az isteni tiszteletet, melynek végeztével az ezen célból felállított négy külső oltárhoz való körjárat vette kezdetét; az ünnepély szép időben, kelő ajátossággal végeztetett. — Pünkösd másodnapján folyt le a konfirmáció. A konfirmálandók Alvincz, Borberek és Sibisán községekből 11-en voltak. Az egyházi szertartást Benedek Károly ev. ref. lelkész végezte, közben a Székely Lehel népiskolai igazgató által e célra betanított vegyes dalkar egyházi énekeket énekelt. Igen szép volt a Batta Irma és Gidánszky Albert által előadott duett; magas röptű, igen szép Benedek lelkész alkalmi beszéde.

— **Halálozás.** Nemes-Kotessói V. Zahumenszky István áll. isk. igazgató-tanító mint férj, Kianicska István nyug. jegyző és neje szült. Dudisz Mária mint szülék, továbbá az összes rokonság a szív legmélyebb fájdalommal tudatják a forrón szeretett, felejtethetlen hitvestársnak, illetve egyetlen gyermeknek és jó rokonnak Nemes-Kotessói V. Zahumenszky Istvánné szül. Kianicska Herminének f. év és hó 20-án d. u. $\frac{3}{4}$ 4 órakor, életének 28-ik, boldog házasságának 8-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Nyugodjék csendesen.

— **Adózó közönségünk figyelmébe.** Nagy-Enyed r. t. város adóhivatala ez uton is figyelmezteti az érdeklődőket, hogy a már felsőbb hatóságilag is jóváhagyott hadmentességi adókiivetési lajstrom e hó 27-én július hó 4-éig közszemlére ki lesz. téve, amikor is azt a hivatalos órák alatt bárki betekinetheti.

— **Villámcsapás.** A pénteki nagy vihar a Szabad-erdőn egy szegény gazdát károsított meg érzékenyen. A villám ugyanis házikójába ütött és azt földig égette. Szerencsére a nagy vihar emberéletben nem tett kárt.

— **A postamesterok országos egyesületének köréből.** A postamesterok országos egyesülete június hó 8-án tartotta meg évi rendes közgyűlését Budapesten a „Fehér ló” szálloda nagytermében. Horváth János elnök, visszatekintést nyújtván a 23 év óta fennálló egyesület működésére, megnyitóját azon örömdetes tény felemlítésével végzi, hogy jelenleg alig van az országban postamester és kiadó, ki az egyesületnek tagja már nem volna. Szalai Ottó titkár évi jelentése szerint a felállítandó internátus és menedékházra már szép összeg gyűlt egybe. A titkári jelentés után a pénztári jelentéseket vette tudomásul a közgyűlés. A tisztújítás folyamán elnök újlag Horváth János lett, alelnökké Niedermann szécsényi postamester választott meg. Megválasztottak még: Választmányi tagok: Szalai Ottó, Kovács Lajos, Bölcz Károly, Kövér Lajos, Horváth Lajos, Sebők Lajos, Pellián Emil, Láng Henrik, Mikola Károly. Titkár: Szalai Ottó. A tisztújítás után több érdekes tárgy megvitatásával a közgyűlés véget ért.

— **Vállalkozóink figyelmébe.** A kolozsvári VI. honvédkerületi parancsnokság közlésezi, miszerint a kerületi közös állomásokon elhelyezett honvédsapátok részére az 1898—99. évi biztosítási időszakra szükséges termény- és anyagjárudóság szállítására folyó évi július hó 4-én Kolozsvártt árlejtést tart. Ez alkalommal biztosítandó lesz a cs. és kir. közös hadsereg részére 3668 mm. széna, 1993 mm. alomszalma, 758 mm. ágyszalma, 2563 km. tűzifa. A m. kir. honvédség részére 508 mm. széna, 314 mm. alomszalma, 150 mm. ágyszalma, 780 km. tűzifa.

— **Táncmulatság.** Az alvincz-borbereki áll. el. iskola tantestülete 1898. június hó 29-én a sétaterén, kedveszötlén idő esetén a Székely Árpád vendéglőjében, jótékonycélú nyári táncmulatságot rendez. Belépti díj: Felöltötteknek személyenként 50 kr, gyermekeknek 10 kr. Kezdeté d. u. 5 órakor. A tiszta jövedelem a Székely Lehel ig. nevére tett iskolai alapítvány tőke gyarapítására fog fordittatni, melynek kamata az évről-évre vizsgálatok alkalmával a tanuló gyermekek között osztatik ki.

— **Juniális.** A „Verespataki bányász-ifjuság” vasárnap, folyó 1898 évi június hó 26-án a Dregán János ur kerti táncz helyiségében, hűvös vagy kedvezőtlen idő esetén a Hungária szálló nagytermében, a boldogult Apostol Alajos sírköve beszerzési alapja javára zártkörű juniális rendez. Belépti díj: személyjegy 1 korona, családjegy 3 korona. Felülfizetések közzünettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Hazafi Veray Jánosnak** követője akadt Nagy-Enyeden is. Bíró Bandi kocsis személyében, ki rendes foglalkozása, a szóda viz kihordása mellett a lantot is szokta pengetni, bebizonyítván, hogy a muzsának mind-egy, az megszólal bárhol, a palotában épp úgy, mint a kunyhóban, az erdő mélabús magányában épp úgy, mint akár a szóda vizes koci dűbörgése közben. Az

uj „költés az ab-
vehető
A haza-
szik, le-
gasztani
„költés”
számol

— A
gyar hi-
elő. Eur-
Európá-
gyar la-
nek bő-
munkat-
ben eg-
szerkes-
Hirlapu-
üttörő
folyton-
azonban
fizető
még
része.
Évben
— mi-
végén
uj ke-
nak, a
birtoká-
egyéb.
nul ja-
azonkiv-
napban
emliten-
Hirlap-
mert e-
(napon-
oldal).
tűnőbb
írják.
hirlap-
havonk
a kiadó-
zendő,
pedig
állítás-
Hirlap-
meg (v

Gör-
radtan-
gondol-
fejerve-
nyal
üdvöz-
Hall-
az egé-
Mily-
egyed-
elzárk-
Se-
Egyed-
négy
melye

Steingyertya egy csomag 35 krajczár.

uj „költő” pegazusa bár többnyire nagyon is döcögős s az abrak és a dresszirozás hiánya ugyancsak észrevehető rajta, de nem oly mérges, mint mestere Verayé. A hazafias érzelmek nála sem hiányoznak, s ugy lát-szik, leginkább a szerelem szokta az ő keblét is dagasztani. Egyébiránt hogy miképpen ért Bandi a „költés”-hez, arról most egy kis nyomtatott füzetben számol be.

— **A verseny minden téren**, de legkivált a magyar hirlapírás terén, bámulatos eredményeket idézett elő. Ennek köszönhető, hogy a magyar hirlapírodalom Európában az első sorba küzdött föl magát. S a magyar lapok közt is vezet a Pesti Hirlap, közleményeinek bősége és változatossága, forrásainak gazdagsága, munkatársainak száma és elismert kvalitása tekintetében egyaránt. Hogy pedig napjainkban annyi a jól szerkesztett napilap, abban is nagy érdeme van a Pesti Hirlapnak, mely igen sok téren végzett husz év óta uttörő munkát s melynek minden új ötletét, újítását folyton utánolni igyekszik a többi. Voltak és vannak azonban a Pesti Hirlapnak oly ötletei is, minf az előfizető közönségnek nyújtott kedvezmények, melyeket még nem utánozt, mert nem utánozhat a sajtó többi része. Ilyen a Pesti Hirlap naptára is, melyet minden évben minden állandó előfizető ajándékol kap s mely — mint a szerkesztőség velünk közli — a folyó év végén is többféle meglepetést fog hozni (sorsjegyek és új kedvezményekre való utalványok alakjában) azoknak, akik a Pesti Hirlap előfizetése révén a naptár birtokába jutnak. S ennek a megszerzéséhez nem kell egyéb, csak hogy valaki több hónapra át szakadatlanul járassa a lapot a következő fel évben. Szolgál azonkívül a Pesti Hirlap az ő előfizetőinek minden hónapban egy kis praktikus jegyzék-naplóval. Azt már említeni sem kell, oly közismeretű tény, hogy a Pesti Hirlap nyújt ma legtöbb olvasni valót közönségének, mert egyik lap sem jelenik meg hasonló terjedelemben (naponként 20—24, vasárnapokon és ünnepeken 32—48 oldal). Az elismert dolog, hogy vezércikkeit a legkitünőbb publicisták, tárczáit csupa elsőrendű jeles írók írják; rovatvezetői, belső munkatársai a legkiválóbb hirlapírók. Előfizetési ára pedig akár a legkisebb lapé: havonként 1 ft 20 kr, negyedévre 3 ft 50 kr, mely a kiadóhivatalhoz (Budapest, V. Váci-körút 78.) címzendő, honnan mutatványszámokat is lehet kapni. Aki pedig a Párisi Divat című, elsőrendű és fényes kiállítású heti divatlapot is járítani kívánja, az a Pesti Hirlappal együtt előfizetve, éppen féláron rendelheti meg (vagyis félévi 4 ft helyett 2 frtért).

Csarnok.

Problema.

— A Közérdek számára írta: **Gaal Fülöp.** —

Görebei, lombikjai közepette ül az agg tudós. Fárdatan hajta ősz fejét asztalára és mélyen, mélyen elgondolkozik. Még néhány nap s nagy munkája be lesz fejezve. Néhány bonyolodott számítás, melyet bizonynyal megfejtend — s a tudományos világ hosszánával üdvözlendi a XX-ik század legnagyobb felfedezését.

Halhatatlanná válik, hisz korszakalkotó találmánya az egész emberiségnek hasznára lesz.

Mily sok évet is töltött el így szobájába temetkezve, egyedül találmányainak és kísérleteinek élve, teljesen elzárkózva a külvilágtól.

Se családja, se barátja, seukije az egész világon. Egyedül társai és vigasztalói a tudomány, szobájának négy fala és a körülötte heverő különféle műszerek, melyek felfedezéséhez segíték.

Fárdatan kel fel ülőhelyéről s az ablakhoz vándorog. Kinéz az utcára.

Odakünn nagy pelyhekben hull a hó. Az emberek fázva huzzák fejüket jó meleg felöltőikbe . . .

Midőn utoljára nézett ki szobája ablakán, még nyár volt. A nap forrón sütött s a szomszéd ház kapujában szép szőke leányka rózsát, szegfűt kínált megvételre a járó-kelőknek.

Mily különös véletlen. A leányka most is ott áll vékony ruhácskájában, ugyanott, hol fél év előtt, csak hogy most ibolyát árul.

Ki lehet ez a szép leány, ki rongyai daczára inkább herczegnőnek néz ki, mint virágáros leánykának?

Észre sem veszi, hogy találmányát elfeledve, más dolgokkal kezd foglalkozni s hogy a virágáros leány érdeklődését felkeltte.

Távcsövét veszi elő s azon szemléli a leány vonásait, azt hiszi, hogy tudományos szempontból, s e közben a klasszikus arc és termet szemlélése folytán régen szunnyadó érzések járják át egész volóját.

Leteszi távcsövét, visszatul karszékebe s fárdatan hunyja le szemét. Visszagondol multjára.

Gyermekkorán kezd. Örömtelen volt az. Anyja korán elhalt, apja nem igen sokat törődött sorsával, daczára annak, hogy egyetlen gyermek volt.

Egy nyugalmazott ezredes, egy vén különcz, kinek megtetszett az eszes, komoly fiú, vette pártfogásába. Gyermekéül fogadta. Az apa beleegyezését könnyű volt elnyerni. Hisz örült, hogy megszabadul a fiutól, ki végtelenül terhére volt. Így legalább fesztelenül folytathatta könnyelmű életmódját.

Az ezredes beadta a fiut az . . . i kollégiumba.

Nem vallott vele szégyent, az első elsője volt minden osztályban. Tanári rajongtak érte. Osztálytársai azonban nem igen szerették, egyrészt mivel irigykedtek reá, másrészt pedig ki nem állhatták tartózkodó modoráért s ifjú emberhez nem illő tulzott komolyságáért.

Mig társai csinyt csinyre halmozva, szerelmi kalandok után futkostak, ő tudományos művekben buvárkodott. Tanult, folyton tanult, semmit sem törődve társai gunyolódásával.

Egy nyári táncvigalmon, melyen részt kelle vennie, mivel a tanintézet rendezte azt, szép szőke leányt pillantott meg. Oly vonzó, érdekes volt egész valója e leánykának, hogy mindenki önkénytelenül rajta feledé tekintetét. Arcza és egész lénye a megtestesült szendőség és báj vala.

Soha azelőtt nem foglalkozott nőekkel s most oly különösnek tetszett neki, hogy valami kimondhatatlan, előtte teljesen ismeretlen érzés hatása alatt közelednie kell e leányhoz, kit még nem is ismer, nem is látott soha.

Félszegen, ügyetlenül hajta meg magát, bemutatkozott s egy fordulót kér a leánykától. Persze füle tövéig elvörösödve teszi ezt.

A leány felpillant s érdeklődéssel néz a csinos fiura. Egyik intézeti tanárnak volt a leánya s ismerte a mindenki, de különösen atyja által egekig magasztalt fiatal embert.

Pár forduló után kissé belemelegedvén, bátrabb kezd lenni s költői szívének gazdag tartalmát kezdi kitárni

a leányka előtt, ki feszült figyelemmel hallgatja az ifju szép előadási modorát.

Zene és költészet, folyton erről beszéltek s mindketten annyira belemélyedtek érdekes társalgásukba, hogy alig hallották a mama hívó szavát, ki leányát hazavinni készült.

Ezen nap — azt hivé — forduló pontot képezett életében. Szeretni kezdett. Szeretni, oly tiszta, mély érzellemmel, mint csak egy 22 éves ifju szerethet, kinek romlatlan szive-lelke telve idealizmussal.

Bár tanulmányait kissé elhanyagolta, még mindig első volt társai között.

Az idyll, sajnos, rövid ideig tartott. Nevelőatyja súlyos betegségbe esvén, haza hivat. Három teljes évet töltött a súlyos beteg ágyánál s e közben elméjét a tudomány újból és teljesen visszahódította magának.

Jóltevője meghalt s ő most már egészen nekiadhatta magát tanulmányainak.

Kutatott, fürkészett, tudományos műveket adott ki, melyek a művelt világ elismerő bámulatát felkölték, de emberekkel ritkán, alig érintkezett.

Igy lett aggá. Haja már ősz, de szive, lelke még mindig megőrizé üdesége himporát.

Szomoruan tekint körül a nagy tágas teremben. Ahova csak szeme pillant, egész élete munkásságának nyomait látja. A falakat kitüntetések, érmek, okmányok borítják, melyeknek bírása eddig büszkeségét képezte. Most hidegen hagyja mindez.

Asztaliókjából hosszas keresés után egy porlepte keretű arcképet vesz elő, mely egy szép szőke leánykát ábrázol. Arcza és egész lénye a megtestesült szendőség és báj.

Félsóhajt s elgondolkozik azon, vajjon felér-e mindazon siker és kitüntetés, mit egész életén át folytatott tudományos munkásságával elért, annak a napsugár arczu leánykának egyetlen csókja, egyetlen mosolyával s azzal, hogy a szerelem üdvét és kárhözátát a maga teljes valóságában megismerte volna? . . .

Szerkesztői üzenetek.

D. E., Király-utca. Sablonos munka, reánk erdélyiekre nézve semmi érdekel nem bír. Aktuálisabb dolgokat kérünk.

Előfizető, Offenbánya. Mindenesetre forduljon csak teljes bizalommal Aranyos-Tordamegye alispánjához, ügye kedvező elintézését nyerland.

Alvinezi Jogász, Sajnálatunkra, mai számunkra elkéve érkezett, jöni fog esütőtökön. Levelezőlapon tudasson minket, július első napjaiban hol lesz; szeretnénk valamit küldeni, amit már egy ízben Pestre is küldöttünk.

Iskolalátogató, Nagy-Enyed. A beiratások — tudunkkal — szeptember hó 1-6 napjaiban lesznek. Az igazgatót július 15-ig bármely napon irodájában feltalálhatja.

Tollal, Abrudbánya. A lappédány kiadói tévedésből maradt el; intézkedtünk, hogy jövőre pontosan megküldessék. Tudósítását azon tárgyról, melyről mai tudósítása szól, annak idején kérjük kimerítően.

Műkedvelő, Nagy-Enyed. Körülbelül Csóka Sándor.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre bátorodom a birtokos uraknak szíves tudomásukra hozni, hogy **valódi javított** Wermorel peronoszpóra permetezőim már utban vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztosítást nyújt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezendők között még az a javítás s van, hogy folyadéktartójuk oly kemény érzékből készül, mely képes a kekkő-oldat pusztításának ellent állani. **Legkényebben szétcsédesedhető**, bárki által igazítható és összeállítható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felől Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, ugy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. **Kékkő legerősebb**, legolcsóbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczélból készült **kaszát**mat jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** uhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOCSINI CEMENT UNIO.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénz teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdi-riát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

Bisztritsány Lajos.

1945 23—52

Egy 13—14 éves jó erkölcsű fiú

tanulónak

elfogadtatik.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS
és az
ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis, mint eddig,
ezentúl is Eszéken, felsőváros

Dienes C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes bőrtisz-
tátalanságokat biztosan el-
távolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr.
1 üveg „ Spitzer-mosdóvíz 40 „
1 darab „ Salvator-szappan 50 „
1 doboz „ lyoni rizspor 3 „
szinben „ 50 kr és 1 frt.
1 tégely kézpaszta „ 60 kr.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott véd-
jeggyel el van látva, és kérik a t. közönség csakis DIENES-
féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1486 6-10

Kitűnő

vastag hántott cserefát

ajánlunk ölet 10 frton házhoz
szállítva, tömötten összerakva.
Előre rendelhető **Bisztritsány**
Lajos üzletében **Nagy-Enyeden.**

Varga Mihály és Társa.

1506 2-10

347-1898. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a marosújvári kir. járásbíróóság 1898. évi V. 27. számú végzése következtében dr. Jeney Elek ügyvéd által képviselt Harmath János javára elekei Benedek Lajos ellen 27 frt s jár. erejéig 1898. évi máj. hó 2-án foganasított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1866 frtra becsült házi butorok, szekerek és szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság V.27/2-1898. sz. végzése folytán 27 frt tökélytelés és eddig összesen 24 frt 41 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Elekesen végrehajtást szennvedett lakásán leendő eszközökre 1898. évi július hó 6-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1898. évi június hó 20.

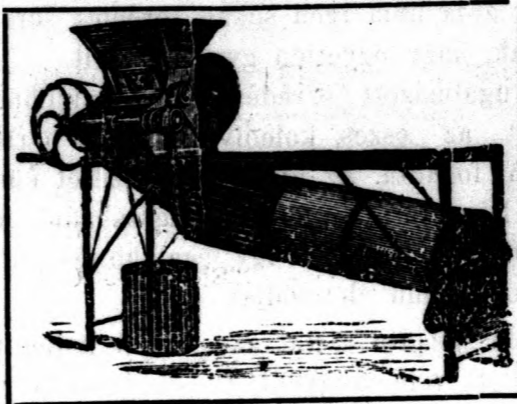
1516 1-1

Dergán János.
kir. bír. végrehajtó

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.
STAHEL és LENNER Budapest,
Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8-ik szám, Margit-híd és nyugoti pályaudvar közt.

1509 2-10

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpanak a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozó gépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökkel átalakítását.

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomdaja rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonló vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállítása tekintetében.

A főtéren levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, tinta, tintatartók, tollak, tollnyelek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzők, **rajzeszközök**, festékek, ecsetek, rajztáblák, rajztömbök, törlogummik, szivacsok, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtnak s pontosan teljesítetnek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelben szállítja.

A „Közérdek“

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtnak az üzleti irodában: Főter 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomtatványraktár.

Írószer-kereskedés.